

Afb.11: Het Credential del Peregrino met de stempels, verzameld tijdens de eerste dagen van mijn pelgrimstocht in 1998.

Niet slim genoeg ...

Op deze prentbriefkaart uit 1912 is door de postbode een grote '4' gezet, als teken dat de kaart onvoldoende gefrankeerd was. De ontvanger van de kaart heeft vier cent 'strafport' moeten betalen voordat hij hem in ontvangst kon nemen.

De briefkaart is gefrankeerd met een postzegel van 1 cent, het tarief voor binnenlands drukwerk. Een briefkaart gold als drukwerk wanneer er een wens van maximaal vijf woorden op stond plus de naam of namen van de afzender(s). Bij meer dan vijf woorden gold het binnenlandse briefkaarttarief van 2,5 cent.

In het begin van de twintigste eeuw was elke cent er één, dus afzenders van briefkaarten probeerden hun kaarten altijd tegen het laagste tarief verzonden te krijgen. Meestal deden ze dat door alleen korte wensen te gebruiken, maar soms schreven ze daarnaast een heel bericht onder de postzegel. Als de ontvanger de postzegel van de kaart afstoomde, kon hij dat bericht lezen. Vaak wees de afzender van de kaart de ontvanger op zo'n verborgen bericht door de afkorting 'z.o.p.' op de kaart te zetten: 'Zie Onder Postzegel'. Maar de Post kende die truc natuurlijk ook, dus menige ontvanger van een dergelijke kaart heeft toch strafport moeten betalen.

Wat is er nu met deze prentbriefkaart aan de hand? Er is geen verborgen bericht te zien onder de postzegel en de wens bestaat uit precies vijf woorden: 'Ff. et p.r.'. Dit zijn gebruikelijke termen in die tijd: 'Pour féliciter et pour remercier'. Tegenwoordig zouden we zeggen: 'Gefeliciteerd en bedankt'. En dan volgen de namen: 'Familie Moors', 'A.L. Leswel', 'W. Eldra en R. Etour'. Wie die namen zorgvuldig leest - en dat deed de postbode blijkbaar - ziet in de laatste drie de verborgen boodschap:

'Alles wel, weldra retour'. En de postbode constateerde daarmee ook dat er dus te weinig port betaald was door de afzender...

Het tarief voor een onvoldoende gefrankeerde kaart bedroeg in die tijd het ontbrekende port plus 2,5 cent, in dit geval $1,5 + 2,5 = 4$ cent.

J Spijkerman

